

Quickscan natuur Kattenbroekerweg 12 en 12a te Lunteren

Opdrachtgever	E.J. van den Brink Kattenbroekerweg 12a 6741 GT Lunteren
Contactpersoon	Evert Top e.top@middennederland.com

Uitvoering	Groenewold Adviesbureau voor Milieu & Natuur	
	Dossiernummer	2020-036
	Versie	Jun.24-v1
	Behandeld door	Lex Groenewold
	Datum	11 juni 2024

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en doel	3
2	Beschrijving situatie	3
3	Relevante wetgeving	4
3.1	Omgevingswet	4
3.2	AMvB's: Bal, Bkl en Or	4
3.3	Gebiedsbescherming	4
3.4	Soortbescherming	4
3.5	Algemene en specifieke zorgplicht	5
4	Aanpak onderzoek	5
4.1	Gewenste ontwikkeling	6
4.2	Bronnenonderzoek	6
4.3	Locatiebezoek	6
5	Effecten plan/activiteiten op Flora en Fauna	6
5.1	Vaatplanten	6
5.2	Amfibieën, reptielen, vlinders en libellen	7
5.3	Zoogdieren	7
5.3.1	Vleermuizen	7
5.4	Vogels	8
5.5	Vogels algemeen	9
5.6	Overige soorten	9
6	Gebiedsbescherming	10
6.1	Natura 2000-gebieden	10
6.2	Natura 2000-activiteit	10
6.3	Stikstofdepositie	11
6.3.1	Uitspraak PAS Raad van State	11
6.3.2	Stikstofregistratiesysteem	11
6.3.3	Gemeentelijk Programma Aanpak Stikstof	11
6.3.4	Beleidsregels intern en extern salderen	12
6.3.5	Regels bij bouwwerkzaamheden	12
6.4	Natuurinclusief bouwen	13
6.5	Situatie Kattenbroekerweg 12a	14
6.6	Gelders natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelzone (GO)	14
7	Conclusies en aanbevelingen	15
7.1	Algemeen	15
7.2	Beschermde soorten	15
7.3	Beschermde gebieden	15
7.4	Gelders natuurnetwerk / Groene Ontwikkelzone	16
7.5	Voorbehoud en zorgplicht	16
7.6	Ecologische kansen / natuurinclusief bouwen	17
7.6.1	Natuurinclusiefbeleid Ede	17
8	Advies	18
9	Literatuur	19
	Bijlagen	19

Bijlagen

1. Overzicht situatie
2. Foto's plangebied
3. Voorbeeldvoorzieningen

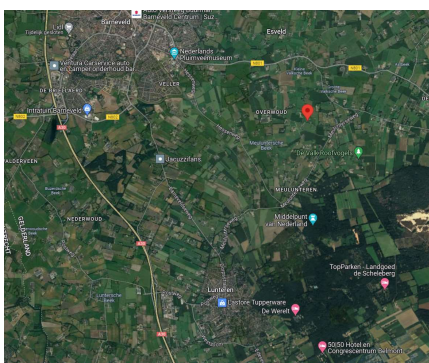
1 Aanleiding en doel

Initiatiefnemer heeft een aanvraag planwijziging in voorbereiding voor de sloop van de agrarische opstallen aan de Kattenbroekerweg 12 en 12a te Lunteren, gemeente Ede. Plan is om mee te doen aan de stoppersregeling. Voor de sloop is een quickscan natuur nodig.

Adviesbureau Groenewold Milieu & Natuur is gevraagd dit onderzoek uit te voeren.

2 Beschrijving situatie

Het betreft een agrarisch bedrijf aan de Kattenbroekerweg 12a in het buitengebied ten noordwesten van Lunteren. Er is een vergunning voor 830 vleeskalveren, een fokstier, 45 vrouwelijk jongvee en 40 melk- en kalfskoeien. Het plan is om te stoppen met boeren, zes agrarische opstallen te slopen en twee nieuwe schuren (opslag) terug te plaatsen. Uit de quickscan moet blijken of de sloop gevolgen heeft voor beschermde natuurwaarden.

Bestaande (links) en gewenste situatie

3 Relevante wetgeving

De natuur in Nederland is per 1 januari 2024 beschermd onder de Omgevingswet. Er zijn beschermde gebieden en beschermde soorten.

3.1 Omgevingswet

De Wet natuurbescherming (Wnb) is per 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet (Ow). Inhoudelijk is de Wet op hoofdlijnen vergelijkbaar met de Wnb, maar wat betreft procedure en terminologie is wel het één en ander gewijzigd. Zo is het begrip flora- en fauna-activiteit geïntroduceerd. Dat is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Bij mogelijk negatieve gevolgen kan een omgevingsvergunning nodig zijn (was ontheffing onder de Wnb). Er gelden rijksregels voor een dergelijke omgevingsvergunning, bijvoorbeeld over het aanvragen of het beoordelen ervan. Ook kunnen er (decentrale) vrijstellingen zijn. De provincie is in de meeste gevallen bevoegd gezag.

3.2 AMvB's: Bal, Bkl en Or

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is in afdeling 11.2 opgenomen welke flora- en fauna-activiteiten vergunningplichtig zijn. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) is bepaald onder welke voorwaarden een vergunning is te verlenen (Par. 8.6.2 Bkl).

Een programma of omgevingsverordening kan aangeven dat er geen omgevingsvergunning nodig is voor bepaalde flora- en fauna-activiteiten (vergunningvrije activiteiten). Ook de Omgevingsregeling (Or) kan vergunningvrije activiteiten aanwijzen.

Diverse flora- en fauna-activiteiten waarvoor een gedragscode geldt, kunnen vergunningvrij worden uitgevoerd (Bal: art. 11.45, tweede en derde lid (*vogels*), 11.53, tweede en derde lid (*habitatrichtlijn*) en 11.59, tweede en derde lid (*andere beschermde soorten*)). Voor het vaststellen van de gedragscodes gelden verschillende criteria. En het verrichten van die activiteit moet ook feitelijk plaatsvinden volgens deze geldende gedragscode. De Omgevingsregeling wijst aan voor welke flora- en fauna-activiteiten er een gedragscode geldt.

3.3 Gebiedsbescherming

Voor wat betreft de Europees beschermde gebieden en daarin levende soorten sluit de Ow daarop aan (Habitat- en Vogelrichtlijn en Verdrag van Bern en Bonn). Dit omvat ook de bescherming van de Natura 2000-gebieden.

De provincie is meestal het bevoegd gezag en is verantwoordelijk voor het opstellen van beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden (verplicht programma). In de Omgevingsverordening kan de provincie het beleid t.a.v. Natura 2000-gebieden vastleggen en bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen aanwijzen. Ook geeft de verordening invulling aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In de verordening zijn regels opgenomen wat wel en niet mag en onder welke voorwaarden. Beleidsregels die de provincie kan uitwerken betreft bijv. het salderen van stikstof, een vrijstelling voor het beweiden door vee buiten een bepaalde bufferzone, een vrijstelling bij bestendig beheer en onderhoud en welke nesten jaarrond bescherming genieten. Als een Natura 2000-activiteit invloed heeft op beschermde soorten of habitats is een omgevingsvergunning nodig.

3.4 Soortbescherming

Voor de soortbescherming zijn er drie beschermingsregimes, te weten de soorten genoemd in de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de soorten als genoemd in bijlage IX bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn is van toepassing op alle in het wild levende vogelsoorten. Voor de in bijlage I genoemde soorten zijn speciale beschermingszones aangewezen. Dat geldt ook voor de in Bijlage II van de Habitatrichtlijn opgenomen soorten.

Er is strikte bescherming geregeld voor de volgende soorten:

- In het wild levende dieren en planten van bijlage IVa resp. IVb bij de Habitatrichtlijn, of;
- In het wild levende planten en dieren van bijlage I resp. II en III bij het verdrag van Bern, of;
- In het wild levende dieren van bijlage I bij het verdrag van Bonn, of;
- De eieren, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van hierboven bedoelde dieren.

Tot slot is er nog een nationale lijst met overige soorten. Deze is opgenomen in bijlage IX bij het Bal. De afzonderlijke lijsten zijn te raadplegen op de site van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (<https://minez.nederlandsesoorten.nl/soorten>)

Het is mogelijk dat een bepaalde soort vermeld staat op meer dan één lijst. In dat geval geldt voor die soort de meest vergaande bescherming.

3.5 Algemene en specifieke zorgplicht

Op basis van art. 1.6 en 1.7 Ow geldt een algemene zorgplicht voor iedereen die activiteiten uitvoert met gevolgen voor de fysieke leefomgeving (waaronder de natuur). Als er redelijkerwijs een vermoeden is dat een voorgenomen activiteit nadelige gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving, dan is diegene verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd, om die gevolgen te voorkomen.

Voor de natuur zijn er ook specifieke zorgplichten, zoals voor Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal), in het wild levende planten en dieren (art. 11.27 en 11.28 Bal) en voor houtopstanden (art. 11.116 Bal). Dit komt grofweg overeen met de algemene zorgplicht uit de Wnb. De zorgplicht geldt overigens naast de houtopstanden ook voor beschermde landschappen.

In de provinciale verordeningen kunnen provincies maatwerkvoorschriften opnemen ter concretisering van de zorgplicht (bijv. onderzoek naar weidevogels).

4 Aanpak onderzoek

In het voorliggende onderzoek worden de consequenties in beeld gebracht van de beoogde plannen en vindt toetsing plaats.

Er is geen omgevingsvergunning nodig als overtreding van verbodsbepalingen is te voorkomen én de functionaliteit van beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen niet in het geding komt. In sommige gevallen is het noodzakelijk of raadzaam om vooraf een vergunning aan te vragen bij de Provincie. Ook kan het zijn dat voor een aantal van de geplande activiteiten vrijstelling geldt. Dit kan per provincie enigszins verschillen.

Als het plan invloed heeft op Natura 2000-gebied of gelegen is in het Nationaal natuurnetwerk moet dit inzichtelijk worden gemaakt en is mogelijk een vergunning noodzakelijk. Ook hiervoor is de provincie het bevoegd gezag.

De voorliggende quickscan is gebaseerd op een locatiebezoek, beschikbare gebiedskennis, verspreidingsgegevens, literatuurgegevens en bekende ecologische principes. Hieruit moet blijken of en zo ja welke beschermde soorten in het plangebied voorkomen of kunnen

voorkomen. Verder is gekeken of de voorgenomen activiteiten invloed hebben op beschermde gebieden.

Als er negatieve effecten mogelijk zijn zal kort worden ingegaan op mogelijke mitigerende (verzachtende of inpassings-) en compenserende maatregelen. Ook op basis van de algemene zorgplicht kan het nodig zijn maatregelen te treffen.

4.1 Gewenste ontwikkeling

Het plan omvat de sloop van de agrarische opstallen (C, D, E, G, H en I) aan de Kattenbroekerweg 12-12a te Lunteren. Deze activiteiten vallen onder de definitie van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling op basis van de Omgevingswet. Plan is verder om twee nieuwe schuren te bouwen voor opslag of stalling.

De effecten op beschermde soorten zijn beoordeeld op basis van de diverse uit te voeren activiteiten. Uitgangspunten hiervoor zijn:

- het slopen van de bestaande stallen
- het verwijderen van verharding en van enige vegetatie en opslag
- het bouwrijp maken van het terrein
- realisatie van 2 schuren
- landschappelijke inpassing

4.2 Bronnenonderzoek

Het perceel ligt in kilometerhok x:172/y:459. Een eerste indruk is te verkrijgen bij het Natuurloket en waarneming.nl. Met deze gegevens in combinatie met een locatiebezoek en ecologische kennis kan een goede inschatting worden verkregen van de locatie en het belang daarvan voor verschillende soorten.

Om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen is verder gebruik gemaakt van openbaar toegankelijke en betrouwbare bronnen, zoals de NDFF, verspreidingsatlassen, rapporten, recente artikelen en internetsites (zie literatuurlijst).

4.3 Locatiebezoek

Tijdens het locatiebezoek op 31 mei 2024 is het gebied en de directe omgeving opgenomen. Een quickscan is geen volledige inventarisatie. Om toch een goed beeld te krijgen van te verwachten soorten is een locatiebezoek bij de quickscan wel van groot belang. Samen met beschikbare literatuurgegevens is dan een inschatting te maken van de geschiktheid van het plangebied voor mogelijk hier voorkomende beschermde soorten.

5 Effecten plan/activiteiten op Flora en Fauna

Dit hoofdstuk gaat in op de vraag of er beschermde soorten voorkomen in of om het plangebied. Hierbij zijn de meest voorkomende soortgroepen apart benoemd.

5.1 Vaatplanten

Het plangebied bestaat uit agrarische opstallen, twee boerderijen, verhard erf en bemest weiland. Aangetroffen zijn algemene soorten als brandnetel, ooievaarsbek, paardenbloem, akkerdistel, braam, gewoon biggenkruid, gewone melkdistel, akkerkool en diverse grassoorten. Verder nog haagbeuk, beuk en berken. Er zijn in de huidige situatie geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten.

Bij verdere realisatie van de plannen is geen sprake van overtreding als bedoeld in art. 5.1 Ow, tweede lid, aanhef en onder g en art. 11.46-11.48 of 11.54 Bal. Het aanvragen van een omgevingsvergunning is voor de nog aanwezige flora niet nodig.

5.2 Amfibieën, reptielen, vlinders en libellen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën, reptielen, vlinders of libellen aangetroffen. Wegens het ontbreken van geschikt voortplantingswater op het perceel is het niet geschikt voor amfibieën en libellen, behoudens een enkele doortrekker. Het gebied is geen geschikt habitat voor reptielen. Er zijn geen aanwijzingen dat beschermde soorten vlinders of biotopen daarvan aanwezig zijn.

Bij verdere realisatie van de plannen is geen sprake van overtreding als bedoeld in art. 5.1 Ow, tweede lid, aanhef en onder g en art. 11.46-11.48 of 11.54 Bal. Het aanvragen van een omgevingsvergunning is voor deze soortgroepen niet nodig.

5.3 Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten. Uit de (wijdere) omgeving zijn waarnemingen bekend van boommarter, egel, wolf, bosmuis, bunzing en das. De das is bekend van ca. 2km ten noordwesten en ca. 2km ten zuidoosten van de planlocatie. Dassen kunnen grote afstanden afleggen om te foerageren. Het kan zijn dat er af en toe een das door het weiland loopt. Dat blijft ook in de nieuwe situatie mogelijk. Bij het bezoek zijn geen verblijfplaatsen gevonden of sporen van zoogdieren gezien. Het Gelderse beleid beschermt ook kleine marters (wezel, hermelijn, bunzing). Verblijfplaatsen of sporen daarvan zijn niet aangetroffen of te verwachten. Gezien de open ligging zonder aansluitende doorlopende verbindingen en het gebruik van het plangebied zijn verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren hier ook niet echt te verwachten.

Bij de planrealisatie kan een klein aantal verblijfplaatsen van de algemene en laag beschermde kleine zoogdieren verloren gaan. Het aanvragen van een omgevingsvergunning is voor deze soorten hier echter niet nodig, omdat hiervoor behoudens de algemene zorgplicht, vrijstelling geldt conform de Omgevingsverordening Gelderland (algemene soorten en schadesoorten).

5.3.1 Vleermuizen

Volgens de literatuurgegevens komen in de wijdere omgeving van het plangebied diverse soorten vleermuizen voor, zoals de gewone en ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis. Deze soorten zijn strikt beschermd onder de Omgevingswet, op basis van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Zowel de zomer- als winterkolonies, als paarplaatsen en kraamkamers zijn beschermd tegen verstoring en vernietiging. Een goede verblijfplaats moet een geschikt microklimaat hebben, met een vrij constante temperatuur, een hoge luchtvochtigheid en weinig invloed van weersomstandigheden. Ook belangrijke foerageerroutes zijn beschermd.

Een eerste stap is om te kijken of er voor vleermuizen geschikte bomen of gebouwen aanwezig zijn. Er verdwijnen geen bomen met voor vleermuizen geschikte holtes. Gewone en ruige dwergvleermuizen volgen in de regel de structuren in het landschap, zoals houtwallen. Het plangebied ligt vrij open en geïsoleerd zonder aansluitende houtwallen e.d.. Op voorhand worden hier dan ook niet veel vleermuizen verwacht.

De stallen zijn wel bekeken. De meeste zijn laag en ongeïsoleerd, hebben geen spouw, deels vogelschroot en goten. De kopse kanten zijn dicht. In de oude kalverstallen hangt nog een vrij forse ammoniaklucht. Dit geeft geen geschikt microklimaat, nog los van het feit

of de plaats bereikbaar/toegankelijk is. De conclusie uit de combinatie van al deze factoren is dat verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen agrarische opstallen zijn uit te sluiten. De woningen blijven staan, evenals stal F.

Op basis van bevindingen zijn vaste verblijfplaatsen van vleermuizen uit te sluiten. Er vindt door realisatie van de plannen met zekerheid geen aantasting plaats van vaste verblijfplaatsen, (potentieel) onmisbare vliegroutes en foerageergebied. Er is als gevolg van de beoogde ingrepen geen schade te verwachten op vleermuizen.

Bij verdere realisatie van de plannen is voor zoogdieren incl. vleermuizen geen sprake van overtreding als bedoeld in art. 5.1 Ow, tweede lid, aanhef en onder g en art. 11.46-11.48 of 11.54 Bal. Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning voor zoogdieren is niet nodig.

5.4 Vogels

Er is geen broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Op basis van waarnemingen tijdens de veldbezoeken, de terreingesteldheid, waarnemingen uit de directe omgeving, bekende verspreidingsgegevens en ervaring is een inschatting gemaakt over mogelijk aanwezige soorten in het gebied.

Tijdens de bezoeken zijn de volgende vogels rond het gebied gehoord en/of gezien: witte kwikstaart, merel, houtduif, spreeuw, zwarte kraai, holenduif, ekster en huismus. Huismussen waren in redelijk aantal aanwezig in de tuinen en bosjes rondom het plan. Nestplaatsen zijn er in de woning. De mussen foerageren in en om de stallen en op het terrein.

In de stallen C, G, D, H en I is vogelschroot aanwezig en zijn nestplaatsen uit te sluiten. Gebouw E is ongeschikt als nestplaats voor de huismus. Er is nog een poos gepost bij de woning 12a. Daar zijn minimaal 5 nestplaatsen van de huismus geteld.

Ook de boerenzwaluw broed onder de goot van het woonhuis en foerageert in de stallen. Mogelijk dat er daar ook zo nu en dan nesten zijn. Nesten van de boerenzwaluw zijn beschermd als er geen uitwijkmogelijkheden in de omgeving aanwezig zijn. Die zijn er op zich voldoende in de vorm van diverse veehouderijen in de nabije omgeving. Voor de boerenzwaluw en voor andere zangvogels, zoals merel, houtduif en roodborst is het voldoende de sloop uit te voeren buiten de broedtijd.

Van de steenuil is een enkele waarneming bekend op ca. 600m van het plangebied, maar de meeste op grotere afstand. Er is gezocht naar poepsporen, braakballen, nestmateriaal e.d., maar deze zijn niet aangetroffen. Er zijn verder geen aanwijzingen gevonden voor steenuilen op het perceel. De kapschuur is een potentiële verblijfplaats voor de kerkuil. Maar dan zijn er altijd krijtsporen (poep) aanwezig. Dat is hier niet het geval.

Op basis van de waarnemingen ter plaatse verdwijnen bij de sloop geen beschermde verblijfplaatsen van vogels. Bij verdere realisatie van de plannen is dan geen sprake van overtreding als bedoeld in art. 5.1 Ow, tweede lid, aanhef en onder g en art. 11.37-11.40 Bal. Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning voor vogels is niet nodig.

5.5 Vogels algemeen

In het algemeen geldt dat ingrepen in een plangebied tijdens het broedseizoen (15 maart – 15 juli - huismus 15 augustus) sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen en verstoring van de reproductie. Wettelijk gezien is dat verboden (art. 11.37 Bal).

Verstoring van broedvogels is in sommige gevallen wel toegestaan, mits er geen negatief effect is op de populatie (art. 11.37 lid 3 Bal). Het beschadigen of vernietigen van nesten is wel verboden en dient te allen tijde te worden voorkomen. Dit is mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten buiten het broedseizoen van de aanwezige vogels. Is dat niet mogelijk dan dient aantoonbaar te zijn onderzocht (deskundige) dat er geen vernietiging van nesten van broedvogels zal plaatsvinden.

Als bijv. met de inrichting van het terrein wordt gewacht tot het broedseizoen bestaat een kans dat grondbroeders eieren gaan leggen. Dan moet met de realisatie worden gewacht tot de jonge vogels zijn uitgevlogen. De effecten op (broed)vogels in het plangebied en de directe omgeving zullen verder beperkt of nihil zijn. Na realisatie van het plan ontstaan door de aanleg van beplanting en tuinen overigens ook weer nieuwe broedmogelijkheden.

Werkzaamheden die broedbiotopen van vogels verstoren of beschadigen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit is mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten buiten het broedseizoen van de aanwezige vogels. Is dat niet mogelijk dan dient aantoonbaar te zijn onderzocht (deskundige) dat er geen vernietiging van nesten, eieren of jongen zal plaatsvinden.

5.6 Overige soorten

Van de overige beschermde soorten en soortgroepen is te stellen dat deze in het plangebied niet voorkomen of zijn te verwachten. Ook zullen de geplande activiteiten geen effect hebben op deze soorten.

6 Gebiedsbescherming

Dit beschrijft in algemene zin de te verwachten effecten van realisatie van het bestemmingsplan op beschermde gebieden en doelsoorten. Het plangebied ligt ten noordoosten van Lunteren in het buitengebied.

Artikel 2.44 Ow vormt de invulling van de Europese gebiedsbescherming onder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en heeft als doel het beschermen en instandhouding van bijzondere gebieden in Nederland. De Nederlandse wetgeving heeft dit vastgelegd in een groot aantal Natura 2000-gebieden.

6.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 omvat een samenhangend Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Alle Europese lidstaten dragen hieraan bij. Natura 2000 is gericht op het behoud van natuurgebieden en de ontwikkeling daarvan. Bescherming is nodig voor het behoud van de biodiversiteit (soortenrijkdom) en om te voldoen aan de verplichtingen van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Alle Natura 2000-gebieden liggen binnen de Ecologische Hoofdstructuur.

6.2 Natura 2000-activiteit

De Ow gaat uit van activiteiten. Activiteiten welke significante invloed kunnen hebben op Natura 2000-gebieden heten een Natura 2000-activiteit. Een juridische definitie staat in bijlage A van de Ow. Er is geen definitie van 'significant' gegeven, dus dat moet blijken uit een beschrijving van diverse factoren, zoals bijv.:

- afname oppervlakte van een habitat in relatie tot de zeldzaamheid daarvan
- afname populatie in relatie tot de zeldzaamheid van planten- of diersoorten in die populatie
- algemene condities van het gebied voor behoud en herstel van een habitat of van soorten

Het komt neer op de vraag of de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied in gevaar komen door de activiteit. De Leidraad bepaling significantie¹ geeft handvatten om invulling te geven aan de term 'significant'.

Een Natura 2000-activiteit kan plaatsvinden in een Natura 2000-gebied. Maar heel vaak vindt de activiteit juist plaats buiten een Natura 2000-gebied. Ook dan kan een activiteit effect op het Natura 2000-gebied hebben. Dit wordt de 'externe werking' genoemd. Een voorbeeld hiervan is bijv. de stikstofdepositie. Als het effect significant kan zijn, moet de initiatiefnemer meestal een omgevingsvergunning voor de betreffende Natura 2000-activiteit hebben.

Als met een zgn. voortoets significante effecten niet zijn uit te sluiten, dan kan een voortoets uitsluitel geven of is een passende beoordeling nodig (art. 16.53 Ow). Als hieruit blijkt dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied met zekerheid niet zal aantasten, dan kan vergunningverlening plaatsvinden (artikel 8.74b, Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)). Geeft die beoordeling deze zekerheid niet, dan kan vergunningverlening alleen plaatsvinden als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- er zijn geen reële alternatieven voor de activiteit
- er is sprake van een dwingende reden van groot openbaar belang
- er vindt natuurcompensatie plaats

Een dwingende reden van groot openbaar belang kan ook een reden zijn van sociale of economische aard. Als het om een prioritaire habitat of prioritaire soort gaat, dan geldt als

¹ Leidraad bepaling significantie, 27 mei 2010, Steunpunt Natura 2000

dwingende reden van groot openbaar belang alleen, menselijke gezondheid, openbare veiligheid, gunstige effecten voor het milieu of een reden die door de Europese Commissie is geaccepteerd (dat kan ook een reden van sociale of economische aard zijn).

6.3 Stikstofdepositie

De Veluwe heeft diverse habitats welke gevoelig zijn voor verzuring. Daarom moet bij nieuwe plannen ook worden bekeken of de plannen leiden tot toename van de stikstofdepositie (externe werking).

6.3.1 Uitspraak PAS Raad van State

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 29 mei 2019 beslist dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet meer is te gebruiken als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten, die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Natura 2000-gebieden.

Stikstof is één van de aspecten waarop een project of plan (zoals een bestemmingsplan) moet worden getoetst. Complicerende factor hierbij is dat stikstof tot op grote(re) afstand van de bron neerslaat. Daarbij zijn er in Nederland momenteel 118 Natura 2000-gebieden met overbelaste stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van (dier)soorten.

Voor projecten betekent dit dat moet worden beoordeeld of een omgevingsvergunning is vereist. Gedeputeerde staten (en in een aantal gevallen het ministerie van LNV) zijn het bevoegd gezag voor deze vergunning.

6.3.2 Stikstofregistratiesysteem

Onder de Omgevingswet is er een stikstofregistratiesysteem in plaats van de nationale Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De Omgevingswet geeft regels over een stikstofregistratiesysteem voor woningbouwprojecten en enkele rijkswegen. Dat systeem houdt bij hoeveel ruimte er aan stikstofdepositie is voor (nieuwe) projecten zonder dat Natura 2000-gebieden daaronder lijden. De uitwisseling en/of toedeling van stikstofruimte loopt via Aerius Register. Dit is alleen beschikbaar voor het bevoegd gezag.

Per 1 juli 2021 is de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering en ook het bijbehorende Besluit van kracht geworden. De regelt de structurele stikstofaanpak door de volgende onderdelen op te nemen in het stelsel van de Omgevingswet:

- resultaatsverplichtende omgevingswaarden voor de stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (in 2030 moet minimaal 50% en in 2035 minimaal 74% van de voor stikstof gevoelige habitats onder de kritische depositiewaarde zitten).
- een verplicht Rijksprogramma stikstofreductie en natuurverbetering
- een systeem van monitoring en bijsturing

Onderdeel van deze wet was de vrijstelling voor bouw- sloop en eenmalige aanlegactiviteiten, in het kort de bouwvrijstelling. Door een uitspraak van de Raad van State van 2 november 2022 mag de bouwvrijstelling niet meer worden toegepast. Daardoor moet nu dus weer voor elke aanvraag ook in de aanlegfase worden bekeken of er mogelijk significant negatieve effecten kunnen optreden op beschermde gebieden.

6.3.3 Gemeentelijk Programma Aanpak Stikstof

Een gemeentelijk Programma Aanpak Stikstof (PAS) kan regels bevatten over het verlenen van omgevingsvergunningen. Het gaat om Natura 2000-activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken. Die regels moet het bevoegd gezag gebruiken bij het beoordelen van de aan-

vraag (artikel 8.74d, Bkl). In het geval van een projectbesluit hoeft dat niet als daarin staat dat:

- het geldt als een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit
- regels over vergunningverlening in het gemeentelijk programma aanpak stikstof niet gelden als beoordelingsregel

Er geldt een beoordelingsregel voor Natura 2000-activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken in een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied (artikel 17a.2 Omgevingsregeling, dit artikel is tijdelijk in de plaats van artikel 8.74e, Bkl).

Die beoordelingsregel houdt in dat vergunningverlening kan plaatsvinden met gebruik van de stikstofdepositeruimte in het stikstofregistratiesysteem van AERIUS Register. Dat systeem registreert per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied wat de stikstofreductie is door stikstofmaatregelen die zijn getroffen en aan dat systeem zijn gekoppeld. Stikstofmaatregelen die te koppelen zijn aan dat systeem zijn sluitingen van varkenshouderijen (artikel 17a.3, lid 1, Omgevingsregeling, dit artikel is tijdelijk in de plaats van artikel 11.70, lid 1, Bkl). Deze maatregelen zijn aanvullend op de maatregelen die nodig zijn om de Natura 2000-waarden te behouden of te herstellen. Zie verder hoofdstuk 17A Omgevingsregeling.

6.3.4 Beleidsregels intern en extern salderen

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben regels vastgesteld voor intern en extern salderen. Deze beleidsregels gelden voor de het verlenen van vergunningen op grond van de Omgevingswet vanwege de effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Activiteiten waarbij niks verandert, behouden hun vergunning. Voor activiteiten waarvoor wel een vergunning nodig is, moet gezorgd worden dat de depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden per saldo niet toeneemt. De beleidsregels stellen met name voorwaarden aan intern en extern salderen:

- Intern salderen: Bedrijf mag een bepaalde hoeveel stikstof uitstoten. Nieuwe activiteiten of bestaande activiteiten veranderen kan, als de depositie per saldo niet toeneemt. Alleen de al gerealiseerde capaciteit van de vergunning is te gebruiken voor saldering.
- Extern salderen: De aanvrager maakt gebruik van de vergunning van een ander bedrijf dat wordt beëindigd. Slechts 70% van de gerealiseerde stikstofcapaciteit mag gebruikt worden.

Voor intern salderen geldt momenteel geen vergunningplicht, voor extern salderen wel. Er gaan stemmen op om ook intern salderen onder de vergunningplicht te brengen.

6.3.5 Regels bij bouwwerkzaamheden

In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staan regels over het beperken van de stikstofuitstoot bij bouwwerkzaamheden. Degene die bouwwerkzaamheden uitvoert of laat uitvoeren, moet adequate maatregelen nemen om de stikstofuitstoot te beperken (artikel 7.19a Bbl). Dat geldt alleen voor een van de volgende gevallen:

- Voor het bouwen is een omgevingsvergunning voor een technische bouwactiviteit nodig
- Voor het bouwen is een bouwmelding nodig

De verplichting geldt dan voor de bouwfase op de bouwplaats. Dus bijvoorbeeld niet voor vervoersbewegingen van en naar de bouwplaats of voor het gebruik van het gerealiseerde bouwwerk (gebruiksfasen).

Bij 'adequaat' gaat het om maatregelen die doeltreffend, doelmatig en dus proportioneel zijn. Daaronder vallen dus geen maatregelen die onevenredig zwaar zijn (voor degene die bouwt of laat bouwen) ten opzichte van het te verwachten effect. Aan de andere kant is het ook niet de bedoeling dat degene die bouwt of laat bouwen alleen maar enkele zeer beperkte maatregelen neemt terwijl andere proportionele en effectieve maatregelen blijven liggen.

Informatie over deze stikstofbeperkende maatregelen moet gelijktijdig met een bouwmelding of vergunningaanvraag (voor de technische bouwactiviteit) naar het bevoegd gezag toe (artikel 7.5c Bbl). Voor een sloopmelding geldt dat als redelijkerwijs meer dan 10 m³ puin is te verwachten. Op deze manier zijn de voorgenomen maatregelen bekend voor aanvang van de bouw. Ook als de informatie later wijzigt, moeten die gewijzigde gegevens naar het bevoegd gezag toe (artikel 7.5c, lid 2 Bbl).

Met het formulier informatieplicht emissiereductieplicht is de informatie toe te sturen. Informatie over de stikstofbeperkende maatregelen moet ook aanwezig zijn op de bouwplaats (artikel 7.8, onder h Bbl). Hierin verklaart de bouwer dat wordt voldaan aan de routekaart SEB (Schoon en emissieloos bouwen). Hierin is een aantal niveaus opgenomen m.b.t. emissie-eisen van mobiele werktuigen waaraan minimaal moet worden voldaan.

Het bevoegd gezag kan met een maatwerkvoorschrift een specifieke invulling geven aan de regel over het nemen van stikstofbeperkende maatregelen (artikel 7.5, lid 4 Bbl). Het maatwerkvoorschrift mag de uitvoering van het projectbesluit niet belemmeren.

Meer informatie is te vinden in de 'Handreiking emissiereductieplicht aan het bevoegd gezag'.

6.4 Natuurinclusief bouwen

Inmiddels wordt er gewerkt aan nieuwe regels in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) die natuurinclusief bouwen moeten bevorderen. In september 2021 verscheen een manifest 'Bouwen en Natuur', met daarin een bereed gesteunde oproep, om bouwen met natuur vast te leggen in de wet. In 2022 is een petitie 'Natuurinclusief Bouwen' aangeboden, welke door 233 partijen ondertekend (www.petitienatuurinclusiefbouwen.nl).

Veel dieren, waaronder vogel- en vleermuisensoorten, zijn afhankelijk van een stedelijke omgeving, voor het vinden van een standplaats, een rustplaats, voedsel en nestgelegenheid. De invulling is afhankelijk van lokale omstandigheden en lokaal aanwezige soorten.

De maatregelen die betrekking hebben op klimaat en een gezonde leefomgeving zijn meestal ook goed voor de natuur en de biodiversiteit. Met enige extra aandacht voor het natuuraspect is dan veel winst te behalen. Denk aan verblijfruimtes of nestelstenen in de gevels en daken voor gebouwafhankelijke soorten zoals de huismus, gierzwaluw en diverse vleermuisen. Aan groene daken en/of groene gevels en wilde planten in de tuin. Of het verbinden van openbaar groen als een lint door stad of dorp en het gebruik van inheemse soorten in het openbaar groen. Zo ontstaan natuurlijke routes voor vogels, vlinders en zoogdieren.

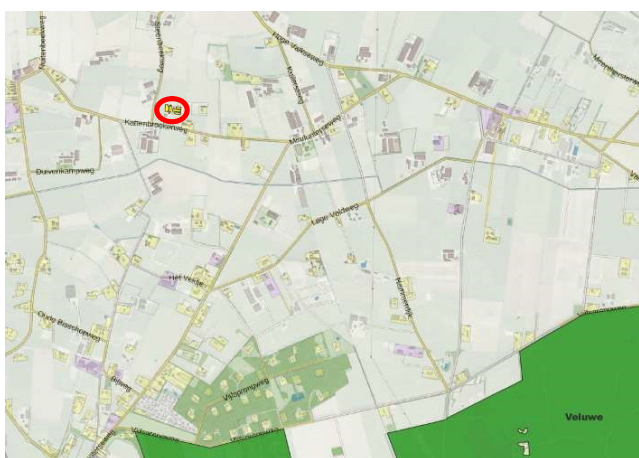
De Omgevingswet biedt hiervoor kansen: gebouwgebonden eisen in het Bbl en regels voor natuur rondom de woning en in de openbare ruimte in de eisen voor gemeentelijke omgevingsplannen.

Inmiddels wil de regeling in het Bbl een grondslag opnemen om in de Omgevingsregeling specifieke eisen aan verblijfsvoorzieningen voor gebouwafhankelijke beschermde soorten te kunnen stellen. Hiermee wordt een verplichting opgenomen dat bij nieuwbouw en bij ingrijpende renovatie maatregelen moeten worden getroffen zodat daken en/of gevels verblijfplaatsen kunnen bieden aan gebouwafhankelijke beschermde soorten, zoals de huis-mus, gierzwaluw en een aantal vleermuissoorten. Deze verplichting wordt momenteel in nauwe samenwerking met de bouwsector en natuurorganisaties uitgewerkt. De verwachting is dat dit medio 2025 in werking zal treden.

6.5 Situatie Kattenbroekerweg 12a

Het plangebied ligt op ca. 1,6km ten noorden van Natura 2000-gebied Veluwe (zie figuur hiernaast PDOK juni 2024). Gezien deze afstand zijn directe effecten op beschermde habitats en soorten uit te sluiten.

Het betreft in de huidige situatie een veehouderij die gaat stoppen. De vergunde ammoniakemissie is 2.495 kg/jaar. Daarmee zal in de gebruiksfase een afname plaatsvinden van de stikstofemissie. Berekening van de gebruiksfase is daarmee niet nodig.

Ook van de aanlegfase moet sinds 2 november 2022 in beeld worden gebracht of er een mogelijk relevante bijdrage is van de stikstofdepositie. Gezien de afstand, de aard van de werkzaamheden en de enorme hoeveelheid stikstof die vrijkomt door het stoppen met de veehouderij is er met zekerheid geen stikstofdepositie hoger dan 0.00 mol/ha/jaar. Een berekening is niet nodig.

Het project leidt niet tot significant negatieve effecten. Nader onderzoek of een omgevingsvergunning voor gebieden is hiermee niet nodig.

6.6 Gelders natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelzone (GO)

Naast toetsing op Natura 2000 gebied vindt separaat een toetsing plaats op het Gelders Natuurnetwerk (GNN), de voormalige Ecologische hoofdstructuur. Voor het GNN is door de provincie Gelderland een aantal criteria opgesteld waaraan wordt getoetst of een plan invloed heeft op de wezenlijke waarden en kenmerken.

Daarnaast zijn Groene Ontwikkelzones (GO) aangewezen. Dat zijn gebieden met andere functies dan natuur die ruimtelijk verweven zijn met de natuur van het Gelders Natuurnetwerk en daar functioneel mee samenhangen. Het beleid in de GO is gericht op versterking van die samenhang.

Het plangebied ligt ruim buiten het GNN en de GO. Planrealisatie heeft daarmee geen negatieve en eerder positieve effecten op de natuurwaarden van deze gebieden. Verder onderzoek of een ontheffing zijn niet nodig.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Algemeen

Verschillende soorten planten, dieren worden beschermd onder de Omgevingswet. Op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn, zijn in de Wet speciale beschermingsgebieden aangewezen. Een ruimtelijke ontwikkeling of activiteit is alleen mogelijk als duidelijk is dat de nesten, hollen of andere verblijfplaatsen niet worden vernield of beschadigd. Verstoring is in sommige gevallen wel toegestaan, mits er geen negatief effect is op populatieniveau. Beschermde planten mogen niet worden verwijderd van hun groeiplaats. Ook mogen door een ruimtelijke ontwikkeling geen significant negatieve effecten plaatsvinden op beschermde gebieden.

Adviesbureau Groenewold Milieu & Natuur heeft in opdracht van initiatiefnemer een natuurtoets uitgevoerd voor de sloop van de agrarische opstallen en realisatie van een tweetal nieuwe schuren op het perceel Kattenbroekerweg 12-12a in het buitengebied van Lunteren gemeente Ede.

7.2 Beschermde soorten

Behalve de huismus zijn geen beschermde soorten of verblijfplaatsen aangetroffen of te verwachten. Specifiek is gezocht naar verblijfplaatsen van vleermuizen en kleine marters. Van marters zijn geen sporen aangetroffen en ook niet te verwachten. De agrarische opstallen zijn niet toegankelijk en/of ongeschikt voor vleermuizen. Daarbij ligt het perceel in open gebied zonder aansluitende houtwallen e.d.

Van de huismus is een populatie aanwezig op en rond het plangebied. De huismus foeraagt wel in de stallen, maar de nestplaatsen bevinden zich onder de pannen van het woonhuis, waar in ieder geval 5 nestplaatsen zijn geteld. De woningen blijven behouden en daarmee ook de nestplaatsen.

Verdiepend onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit vanwege jaarrond beschermde nesten, is voor de sloop van de opstallen niet nodig.

Er geldt een vrijstelling voor de algemeen beschermde soorten (Omgevingsverordening Gelderland). Overigens blijft de zorgplicht altijd van kracht, wat hier inhoudt de sloop te starten buiten de broedtijd. In en om het plangebied kunnen vogels als houtduif, merel, roodborst en mezen broeden in de stallen of bosjes.

7.3 Beschermde gebieden

Op basis van de ligging en aard van de ruimtelijke ingrepen is de conclusie dat deze ingreep geen negatieve invloed heeft op de specifiek beschermde natuurwaarden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Veluwe op een ruim 1.6km ten zuiden van het plangebied. Directe effecten op soorten of habitats zijn uit te sluiten. Voor de externe werking is nog gekeken naar de stikstofemissie. Plan is te stoppen met de veehouderij, waarbij de emissie van ammoniak met 2.495 kg NH₃/jaar afneemt. Daarmee is er met zekerheid geen toename van de stikstofdepositie hoger dan 0.00 mol/ha/jaar in zowel de gebruiks- als de aanlegfase. Aanvullend onderzoek of een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet onderdeel gebieden is niet nodig.

7.4 Gelders natuurnetwerk / Groene Ontwikkelzone

Het plan ligt buiten de begrenzing van het GNN en de GO. Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van de begrenzing van het GNN mag worden aangenomen dat er geen effecten zijn te verwachten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN en de GO. Specifieke maatregelen of aanvullend onderzoek zijn niet nodig.

7.5 Voorbehoud en zorgplicht

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een verkennend terreinbezoek. Om de risico's op verstoring van beschermde soorten (bijv. vogels) op het werkterrein te minimaliseren, wordt aanbevolen om voorafgaand aan de werkzaamheden het terrein te controleren op de aanwezigheid van beschermde soorten.

In art. 11.27 van het Bal, is de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende planten en dieren vastgelegd. Dit is vergelijkbaar met de algemene zorgplicht uit de Wnb.

Het houdt in dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht passende maatregelen neemt om schade aan van nature in het wild voorkomende soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Dit omvat alle soorten, inclusief de vrijgestelde. Dit betekent onder meer dat een initiatiefnemer zich tijdig op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen van het plan. Bij de uitvoering moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel beperkt of ongedaan gemaakt. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het voorkómen van verontrusting of verstoring in de kwetsbare perioden zoals de broed-/voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden kan per soortgroep verschillen. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibie-en nog niet in winterslaap zijn. Indien een plangebied in die periode bouwrijp wordt gemaakt, geeft realisatie gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar meestal geen problemen. Vaak is het voldoende om rekening te houden met de broedtijd (15 maart-15 juli-huismus tot 15 augustus).

Als bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie buiten het broedseizoen worden verwijderd of kunnen bomen buiten het broedseizoen worden gekapt, zodat er geen vogels gaan broeden.

Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Dit betekent onder meer dat een initiatiefnemer zich tijdig op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen van het plan. Bij de uitvoering moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel beperkt of ongedaan gemaakt. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het voorkómen van verontrusting of verstoring in de kwetsbare perioden zoals de broed-/voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden kan per soortgroep verschillen. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode

waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een plangebied in die periode bouwrijp wordt gemaakt, geeft realisatie gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar meestal geen problemen. Vaak is het voldoende om rekening te houden met de broedtijd (15 maart-15 juli-huismus tot 15 augustus).

Als bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie buiten het broedseizoen worden verwijderd of kunnen bomen buiten het broedseizoen worden gekapt, zodat er geen vogels gaan broeden. Hierbij geldt overigens wel de algemene zorgplicht.

Beschermde soorten

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

7.6 Ecologische kansen / natuurinclusief bouwen

Overigens zijn in de nieuwbouw relatief eenvoudig extra voorzieningen te realiseren voor vogels en/of vleermuizen. Door de betere isolatie van woningen verdwijnen openingen, kieren e.d. en daarmee nest- en schuilplaatsen, die vroeger heel gewoon waren. De maatregelen kosten weinig geld maar betekenen veel voor de betreffende soorten. Zo is een bijdrage te leveren aan het behoud van deze soorten voor de toekomst.

Bijvoorbeeld een speciale neststeen voor de huismus, een neststeen of plank voor gierzwaluwen (eten veel muggen). Een spouwmuurkast voor vleermuizen (eten veel muggen) is bij nieuwbouw eenvoudig in de spouw in te metselen. De dieren kunnen dan niet in de spouw zelf komen maar krijgen wel extra verblijfplaatsen ter beschikking. Ook het aanplanten een hagen is goed voor de biodiversiteit.

7.6.1 Natuurinclusiefbeleid Ede

De gemeente Ede heeft voor nieuwe plannen beleid vastgesteld voor natuurinclusief bouwen (www.ede-natuurlijk.nl/natuurinclusief). Het gemeentelijke beleid voor biodiversiteit geldt als er sprake is van een 'ruimtelijke ontwikkeling'. In dit geval is er sprake van een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling, waarvoor een wijziging nodig is van het bestemmingsplan.

Natuurinclusief bouwen is in Ede de norm. Natuurinclusief bouwen zorgt voor een gezonde leefomgeving voor mens en dier. Het aantal punten dat nodig is, hangt af van de investering van het project:

▪ Kleinschalig/particulier	€50.000 - €200.000	25 punten
▪ Kleine projecten	€200.000 - €500.000	45 punten
▪ Middelgrote projecten	€500.000 - €1.000.000	65 punten
▪ Grootschalige projecten	€1 miljoen - €5 miljoen	85 punten
▪ Grootschalige projecten	> €5 miljoen	125 punten

De gemeente heeft een zogenaamde biomorfologische kaart laten opstellen. Per gebied is aangegeven welke soort maatregelen het meest effectief zijn. Elk gebied heeft een ambassadeursoort. Maatregelen ten gunste van die soort worden beloond met extra punten.

De Kattenbroekerweg valt op de biomorfologische kaart in het gebied B32 Overwoud met als 'ambassadeur' de torenvalk. Het gebied heeft een groot aantal kleine landschapsele-

menten en een redelijk kleinschalige verkaveling, wat op zich aantrekkelijk is voor veel diersoorten. Daarnaast is er de soms grootschalige intensieve veeteelt en toenemende teelt van mais en wat strakker ingerichte erven.

Ontwikkeldoelen zijn bijv. meer erfbeplanting (bijv. knotbomen), takkenrillen en ondergroei. Een houtwal of knotbomen zijn goede plaatsen voor een steenuilenkast of een kerkuilenkast.

Aandachtspunten voor het gebied zijn het stimuleren van vergroening van tuinen en het aanbrengen van voorzieningen voor vogels, vleermuizen of egels en het planten van hagen, struiken of insectenhôtels.

Voor de natuurlinies geldt per thema de volgende vermenigvuldigingsfactor voor de maatregelen:

Vermenigvuldigingsfactor natuur-inclusief ontwerp					
Thema	bebouwing	natte omgeving	tuinen en erven	groene buitenruimte	verharding
Vermenigvuldigen met:	1	2	2	3	1

Om te voldoen aan het natuurinclusief beleid zal een separate notitie worden opgesteld.

8 Advies

1. Initiatiefnemer heeft het plan te stoppen met de veehouderij (stoppersregeling), de agrarische bebouwing te slopen en 2 nieuwe schuren te realiseren aan de Kattenbroekerweg 12 en 12a te Lunteren, gemeente Ede.
2. Het terrein en de opstallen zijn onderzocht op (sporen van) beschermde soorten of verblijfplaatsen. Naast de huismus zijn er geen aanwijzingen voor andere soorten.
3. Er is gezocht naar poepsporen, braakballen, prooiresten, haren, nestmateriaal e.d., maar dit is niet aangetroffen. De stallen zijn ook niet of nauwelijks toegankelijk, grotendeels voorzien van vogelschroot, deels te laag en ongeïsoleerd. Verder hangt in een aantal stallen nog een vrij doordringende ammoniaklucht. Het perceel ligt in vrij open gebied, zonder goed aansluitende en doorlopende groenstructuren.
4. De huismus is aanwezig op het perceel, foerageert in en om de stallen en nestelt onder de pannen van het woonhuis. De woningen blijven behouden en daarmee ook de nestplaatsen.
5. Op basis van de bevindingen zijn beschermde soorten of jaarrond beschermde verblijfplaatsen daarvan in de te slopen stallen uit te sluiten.
6. Wel kunnen vogels als houtduif, merel en roodborst nesten hebben op het perceel. Alle broedende vogels zijn beschermd, totdat de jongen zijn uitgevlogen. Uitvoering van de sloopwerkzaamheden moet daarom vanuit de zorgplicht bij voorkeur plaatsvinden buiten de broedperiode. Overigens mogen eventuele vroege of late legsels niet worden verstoord. De beste tijd is dan tussen september en februari.
7. In de nieuwe situatie worden 6 stallen gesloopt en 2 nieuwe schuren (opslag) gebouwd.
8. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Veluwe op ruim 1,6km ten zuiden van het plangebied. Directe effecten zijn daarmee uit te sluiten. Door het stoppen met de veehouderij reduceert de ammoniakemissie met 2.495 kg NH₃/jaar. Gebruiks- en aanlegfase leidt daarmee dan ook niet tot een stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden hoger dan 0.0 mol/ha/jaar.
9. Het plan ligt buiten het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelzone.
10. Bij uitvoering van de werkzaamheden altijd invulling geven aan de 'zorgplicht' (art. 11.27 en 11.28 Ba), wat inhoudt dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt

om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Dat betekent hier bijv. het slopen te starten buiten de broedtijd.

11. Door in de nieuwbouw een aantal voorzieningen mee te nemen is het plan vrij eenvoudig 'natuurinclusief' te maken en draagt het bij aan behoud van soorten.
12. De gemeente Ede heeft natuurinclusief beleid. Advies is hiervan tijdig in de planvorming voldoende elementen mee te nemen om te voldoen aan de puntenscore uit het beleid. Hiervoor zal separaat een notitie worden opgesteld.

9 Literatuur

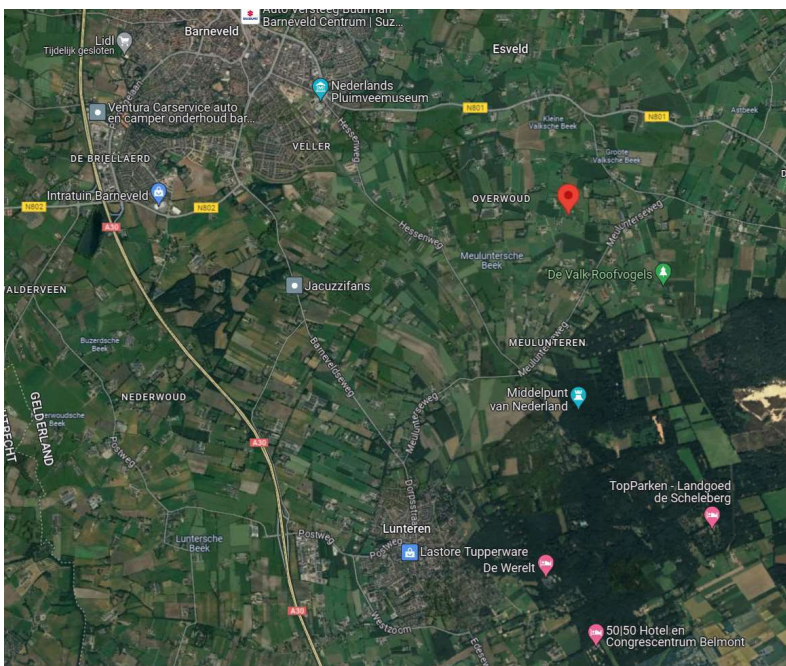
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. Van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 3de herziene druk.
- BIJ12, 2023, Kennisdocument Huismus 2.1
- BIJ12, Juli 2017 Kennisdocument Steenuil 1.0
- BIJ12, 2023, Kennisdocument Gierzwaluw 2.0
- BIJ12, Juli 2017, Kennisdocument Das 1.0
- BIJ12, 2024, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis 2.0
- Bij12, 2024, Kennisdocument kleine marterachtigen 1.0
- Janssen, J.A.M. en Schaminée, J.H.J., 2008: Soorten van de habitatrichtlijn
- Lange, R., P.Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Provincie Gelderland: Omgevingsverordening
- Provincie Gelderland: Mitigatiecatalogus gebouwbewonende soorten, Arcadis, 27 september 2018
- Regiebureau Natura 2000, Naslagwerk Natura 2000
- www.infomil.nl
- www.iplo.nl
- www.bij12.nl
- <http://www.nederlandsesoorten.nl/>
- www.Natura2000.nl
- www.Natuurloket.nl
- www.RAVON.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.soortenregister.nl
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/Natura2000>
- <http://www.vleermuis.net>
- www.wetten.nl

Bijlagen

1. Overzicht situatie
2. Foto's plangebied
3. Voorbeeld voorzieningen

Bijlage 1 Overzicht situatie

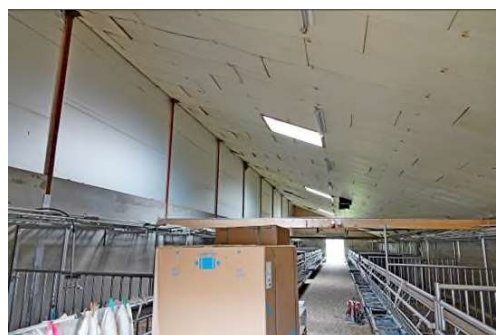

Bijlage 2 Foto's plangebied

Perceel westzijde (links) en woonboerderij

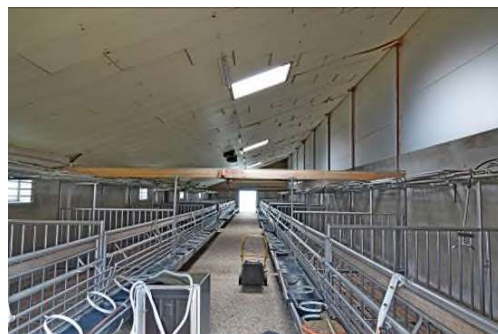

Stal C (links)

Goten en vogelschroot

Silo tussen C en D (links) en stal D

Stal D/deur zuilruimte (links) en zuivelruimte

Stal D (links) en zwarte kraai

Stal H en I (inks) en koeien stal H

Noordzijde stal F en G

Terreingrenzen

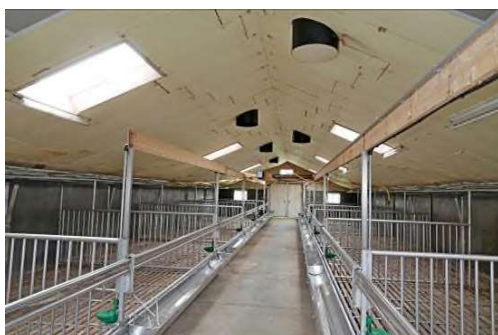
Spreeuwen (links)

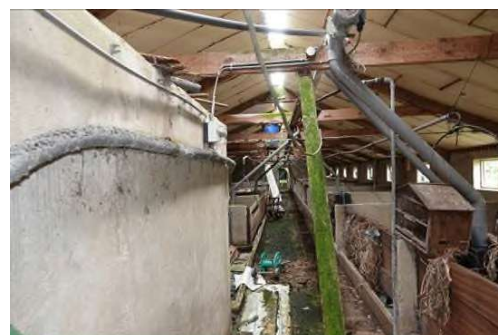
Stal E

Stal D (links) en stal G en H

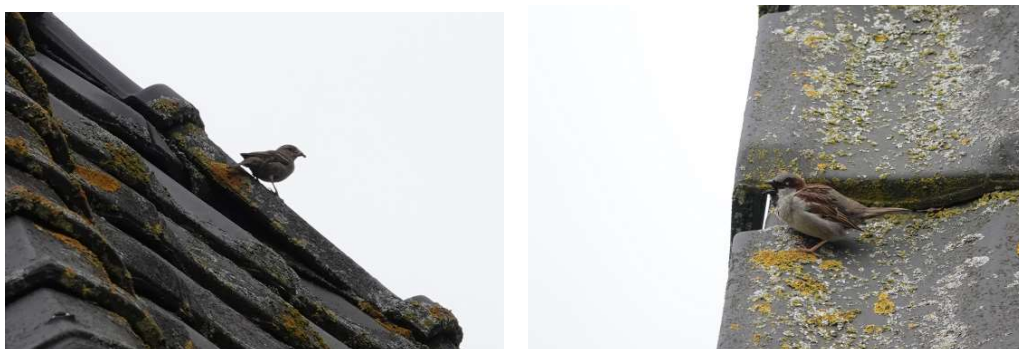
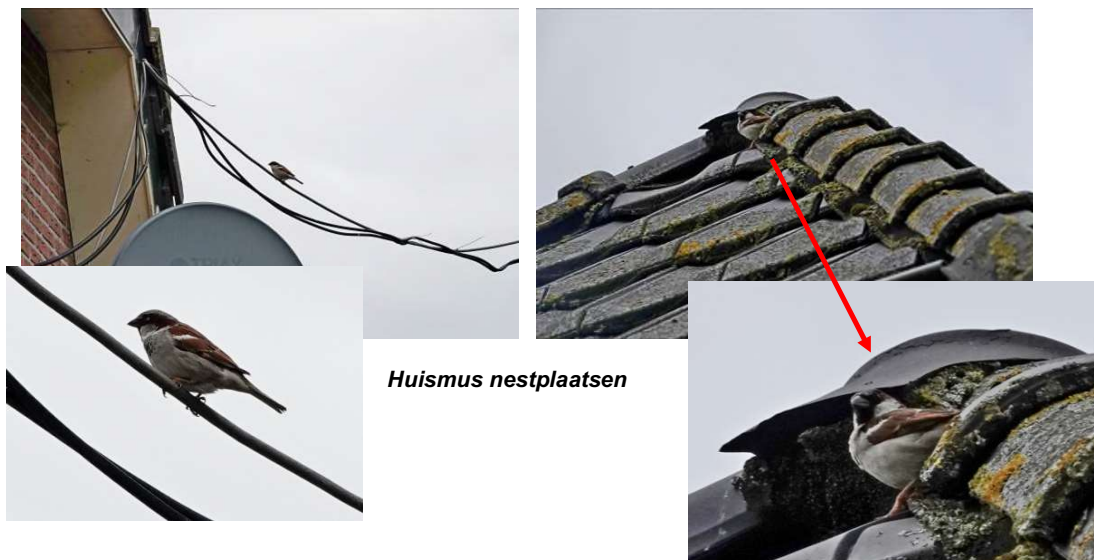
Stal H

Foeragerende huismussen

Huismus met voer (links) op dak woning

Boerenzwaluw op dak woning

Spreeuw met voer op dak woning (links) en holenduif

Bijlage 3 Voorbeeld voorzieningen

Huismus (verplicht indien nesten verdwijnen)

Mussenkast (NK MU 08)
(Vivara Pro)

Permanent: type NK MU 06
(Vivara Pro)

Mussenpot

Huismustil (Unitura)

Gierzwaluwen

Nestkasten

Neststeen

Gierzwaluwen eten veel muggen. Ze zijn zeer honkvast. Als ze eenmaal ergens gebroed hebben komen ze jaren na elkaar op dezelfde plek. Voor gierzwaluwen zijn ook nestpannen beschikbaar. Bij warme zomers kunnen die soms te heet worden waardoor de overlevingskans van de jongen daalt. Er is daardoor een voorkeur voor de hierboven getoonde oplossingen.

Opschuiven vogelschroot			Arcadis, 28/8/2018
Beschrijving	Indien er toegang wordt gerealiseerd tot de eerste twee rijen dakpannen door het opschuiven van de vogelschroot, kan hier een huismusverblijf worden gerealiseerd. Echter, bij goed geïsoleerde daken kan de temperatuur onder de dakpannen te hoog oplopen en is het niet raadzaam om hier vogels te huisvesten.		
Doelsoorten	Huismus		
Volgsoorten	Spreeuw, gierzwaluw (bij vrije invliegruimte)		
Nevendoelen	Geluiddemping, vertraging afvoer regenwater, belevingswaarde, anti-stress, anti-mug		
Duurzaamheid	permanent (> 5 jaar)		
Gebruiksadvies	Toepassen indien er geen oververhitting kan plaatsvinden, dus op noord en oostzijde		
Locatie	Uitvoering	Constructie	Beheer en onderhoud
schuin dak	Inbouw	maatwerk	Geen onderhoud
Besteladres	Omschrijving product	Kostenindicatie	Peildatum
N.v.t.			

Doelsoort	Functie	Functionaliteit	Status
Huismus	Nestlocatie	++	Wetenschappelijk bewezen Bestaande situatie

Verblijf	Richtlijn	Toelichting / opmerking
Maatvoering	- De dakruimte onder de eerste twee rijen dakpannen moet bereikbaar zijn via de dakgoot of andere openingen. - De vogelschroot moet dus boven deze twee rijen worden geplaatst. - De gehele lengte van het huis moet toegankelijk zijn. Bij onvoldoende mogelijkheden >50% toegankelijk maken. - Dakruimte 3 tot 5 cm hoog	- Een nest onder de eerste rij dakpannen is gevoelig voor predatie door kauwen. - I.v.m. kiezen optimale plaats en ruimte voor meerdere nesten
Invliegopening	- Doorgaans via de dakgoot - 3 tot 5 cm hoog	N.v.t.
Locatie	N.v.t.	N.v.t.
Hoogte	> 3 m	N.v.t.
Verlichting	N.v.t.	N.v.t.
Bepanting	Struiken / bomen van 3 à 4 m hoogte in de directe omgeving.	Ivm schuilmogelijkheden (roofdieren) bij foerageren
Windrichting	N.v.t.	N.v.t.
Materiaal	Dunne multiplexplaat op het dakvlak tussen de isolatie en de tengels, over de onderste twee rijen dakpannen.	
Optimalisatie		

Bron	Actor / datum	Relevante informatie	Actualisatie mitigatiecatalogus
Kennisdocument Huismus	BIJ12 / Juli 2017	Wettelijke leidraad mitigatie	Gebruikt als basisinfo
Toetsing maatregel	Martin van de Reep, stadsvogelkundige, Juli 2018	Aanvullingen en commentaar op maatregel	Gebruikt voor verbetering maatvoering etc.

Aanpassing bouwwijze voor gierzwaluw

U kunt de loze ruimte in de overstek of uitstekende dakgoot geschikt maken voor gierzwaluwen.

De loze ruimte in de overstek of uitstekende dakgoot kan geschikt worden gemaakt voor gierzwaluwen door aan de onderzijde ovale invliegopeningen aan te brengen van ten minste 3 x 6 centimeter. De binnenruimte achter de invliegopening meet bij voorkeur 15 x 15 x 50 cm en is vervaardigd van onbehandeld hout. Net als bij neststenen en nestkasten voor de gierzwaluw zit de invliegopening aan de linkerkant of rechterkant van de nestruimte.

Zorg voor een vrije aanvliegroute; er mogen geen bomen, vlaggenmasten e.d. voor de invliegopening staan. Zorg er tevens voor dat er geen naar buiten openslaande ramen onder de invliegopening zijn.

Afmetingen

Deze maatregel is mogelijk over het gehele lengte van de groot of overstek

Relevante soorten

- ✓ Gierzwaluw
- ✓ Huismus

Foto's

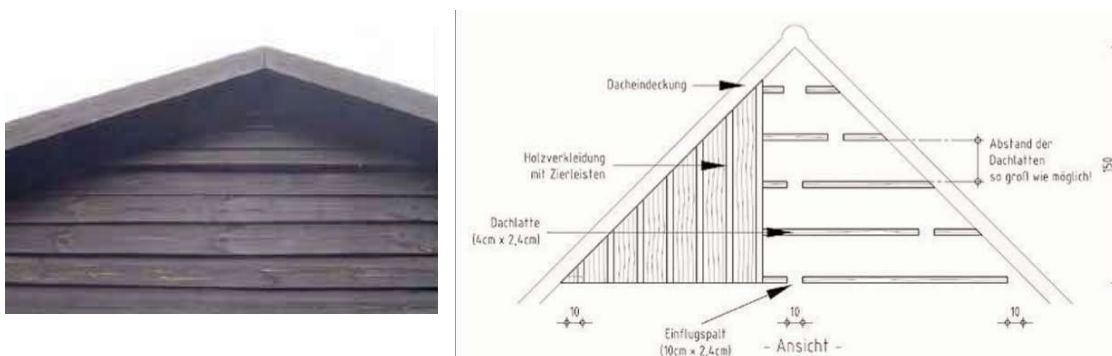

Verblijfplaatsen voor Vleermuizen

Verblijfplaatsen realiseren achter gevelbetimmering

Verblijfplaatsen kunnen ook worden gerealiseerd door het aanbrengen van gevelbetimmering of een plaat tegen de gevel zodat een ruimte van enkele vierkante meters wordt gecreëerd. Zowel de buitenmuur als de binnenzijde van de plaat of planken moeten ruw zijn. Als het een gladde buitenmuur betreft moet eerst een ruwe achterwand bevestigd worden. Met latjes kan/kunnen plaat/planken zodanig worden bevestigd, dat aan de onderzijde een ruimte ontstaat van ongeveer 3 centimeter en aan de bovenzijde 1,5 centimeter. Het materiaal moet eveneens op voldoende hoogte (minimaal 3 meter) worden aangebracht.

Voorbeeld van gevelbetimmering welke geschikt is als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuizen (bron www.vleermuizenindestad.nl).

Verblijfplaatsen realiseren achter boeiboorden of sierlijsten

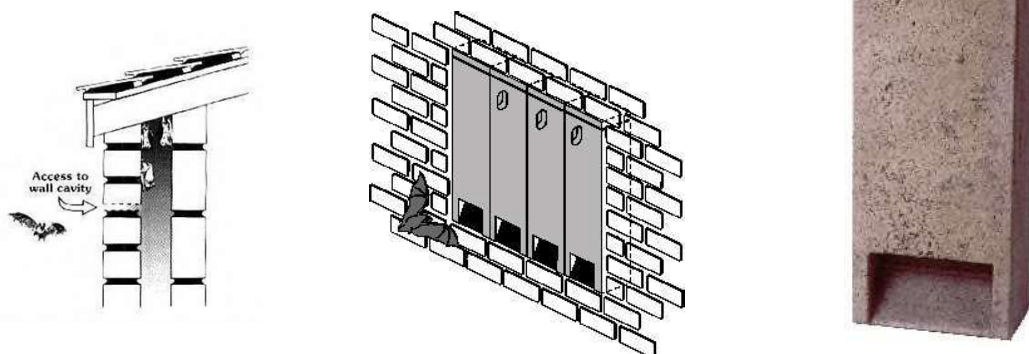
Ook achter boeiboorden of sierlijsten kunnen gewone dwergvleermuizen verblijfplaatsen hebben. De hierboven omschreven criteria zijn hiervoor eveneens van belang. Het heeft een grote meerwaarde wanneer de ruimte achter de boeiboorden van verschillende gevels met elkaar in verbinding staan, zodat vleermuizen overdag, afhankelijk van de temperatuur, van locatie kunnen wisselen.

Verblijfplaatsen bij dakconstructies

Een eenvoudige manier is om bij dakconstructies gebruik te maken van boeiboorden met een ruimte van 1 centimeter die toegang geven tot het dak. Ook kunnen speciale dakpannen e.d. worden toegepast.

Verblijfplaatsen in muren door middel van inmetselekasten

In Nederland zijn nog weinig positieve resultaten bekend van het gebruik van inmetselekasten door de gewone dwergvleermuis. Voorbeelden van inmetselekasten (bron: <http://www.schwegler-natur.de>).

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland. Het is een kleine vleermuis van 3,5-8 gram, ongeveer zo groot als een duimkootje, met een spanwijdte van 18-24 cm. De gewone dwergvleermuis zoekt zijn verblijfplaats in spouwmuren, in het dak, achter betimmering en daklijsten, maar vleermuiskasten en boomholtes voldoen ook.

Waarmee helpt u deze soort?

Vleermuizen kunnen geen nest bouwen, maar maken gebruik maken van al bestaande holtes. Ze verblijven op verschillende plekken, afhankelijk van de periode van het jaar en de functie (zoals winter- of kraamverblijfplaats).

Het plaatsen van inmetstelstenen is van groot belang om deze soort te helpen bij het bieden van een verblijfplaats. Naast het plaatsen van vleermuisvoorzieningen kunt u ook ruimtes in het gebouw vrijlaten voor vleermuizen. Denk hierbij aan open stootvoegen om de spouw toegankelijk te maken, ruimte achter de gevelbetimmering te laten of onder of in (dubbele) daklijsten ruimte te maken.

Meer informatie

Meer informatie over de leefwijze van de gewone dwergvleermuis vindt u op de website van [Vleermuiswerkgroep Nederland](#), een werkgroep van de [Zooqdiervereeniging](#).

Gerelateerde maatregelen

- ✓ Aanpassing bouwwijze loze ruimte in overstek of goot voor vleermuizen
- ✓ Aanpassing bouwwijze spouw
- ✓ Aanpassing nokvorst
- ✓ Aanpassing tussenspouw
- ✓ Bruin dak
- ✓ Entreesteen Vleermuizen
- ✓ Geluidswal met vleermuisvoorziening
- ✓ Inbouwkast voor vleermuizen
- ✓ Sedum dak
- ✓ Straatverlichting
- ✓ Tichelaar vleermuiskast
- ✓ Vleermuis inlaatklep
- ✓ Vleermuiskast in schoorsteen
- ✓ Vleermuisruimte achter gevelbetimmering
- ✓ Vleermuissteen
- ✓ Vleermuis wandsysteem
- ✓ Vogeldak
- ✓ Vogel- & vleermuisvriendelijke verlichting van gebouwen
- ✓ Voorkom een koudebrug bij neststenen en inbouwkasten

Relevante voorbeelden

- ✓ Brug over Vlotwatering
- ✓ Tunnel met voorziening voor vleermuizen

Voorbeelden:

IB VL 04 Inbouwsteen Vleermuizen (Vivara Pro)

Buitenmaat (b x h x d) (cm)	21 x 50 x 15
Binnenmaat (b x h x d) (cm)	18,5 x 40 x 2,5
Gewicht (kg)	5,6
Kleur	Grijs
Materiaal	Woodstone®/Multiplex

- Voorzijde sleuf maatvoering standaard waalformaat
- Daarboven 2 lagen steenstrips
- Voorzijde inbouwsteen (met de sleuf) gelijk met voorzijde gevel
- Isolatie in spouw laten doorlopen (geen koudebrug)
- Wegsnijden isolatie rond kast nodig, dan opvullen met harde isolatie.
- Bodem is schuin aflopend – uitwerpselen rollen naar buiten – geen onderhoud nodig.

- Geschakelde toepassing mogelijk. Hiervoor het houten deel links of rechts wegnemen.
- Bij voorkeur per twee of drie geschakeld toepassen. Er is dan meer ruimte en dat maakt het geheel veel aantrekkelijker voor vleermuizen

- Plaatsing minimaal 3m hoog
- Opening is bij voorkeur gericht op zuid / zuidwest of noord
- Aanvliegroute vrij van obstakels als takken, bomen, zonwering e.d.
- Geen lichtbron vlakbij
- Opening niet via bijvoorbeeld een afdakje bereikbaar voor katten e.d.

Aanpassing bouwwijze loze ruimte in overstek of goot voor vleermuizen

De loze ruimte in de overstek of dakgoot is eenvoudig toegankelijk te maken voor vleermuizen.

U kunt de loze ruimte in de overstek of uitstekende dakgoot geschikt maken voor vleermuizen door aan de onderzijde een invliegopening aan te brengen. Maak bij voorkeur per 2 meter 1 invliegopening. Teveel invliegopeningen leidt tot tocht, te weinig invliegopeningen maakt de kans op ontdekking en gebruik kleiner. De openingen moeten op de muur aansluiten, zo kunnen de vleermuizen op de muur landen en vervolgens naar binnen kruipen.

Afmetingen

Invliegopening 2 x 10 (laatvlieger) of 1,5 x 5 (dwergvleermuis en grootoorvleermuis).

Tips

Maak bij voorkeur per 2 meter 1 invliegopening.

Relevante soorten

- ✓ Gewone dwergvleermuis
- ✓ Gewone grootoorvleermuis
- ✓ Laatvlieger

Foto's

Vleermuisruimte achter gevelbetimmering

De ruimte achter de gevelbetimmering of het boeiboord kan toegankelijk worden gemaakt voor vleermuizen

Door een opening van 2,5 centimeter vrij te houden tussen de gevel en de betimmering ontstaat een verblijfplaats voor vleermuizen. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger maken hier gebruik van. De dieren hangen aan de gevel achter de betimmering. Zorg ervoor dat het materiaal achter de betimmering ruw is, bijvoorbeeld baksteen of onbehandeld hout. Zorg ervoor de gevel niet verlicht wordt, dat schrikt vleermuizen af. Of maak gebruik van vleermuisvriendelijk verlichting.

Tips

Als de mogelijkheid bestaat, of wordt gecreëerd, kunnen vleermuizen via deze weg ook toegang krijgen tot de spouw.

Gerelateerde maatregelen

- ✓ Aanpassing bouwwijze spouw
- ✓ Vogel- & vleermuisvriendelijke verlichting van gebouwen

Relevante soorten

- ✓ Gewone dwergvleermuis
- ✓ Laatvlieger
- ✓ Meervleermuis

Foto's

Het Overwoud

Ambassadeur: **Torenvalk**

Het Overwoud is van oudsher een kleinschalig agrarisch cultuurlandschap met agrarische percelen, vochtige weides en heideveldjes, omgeven door houtsingels. Het gebied is ontgonnen en er zijn grotere boerenerven gekomen. De structuur van het landschap is nog kleinschalig te noemen. Langs de percelen vormen houtsingels en bomen tekenen van het verleden. Dwars door het gebied stroomt de Meulunterse beek door een ondiep dal. Het noordwestelijke deel van de eenheid wordt begrensd door de Barneveldse beek. Opvallend is de landschapsstructuur waarbij driehoekige verkavelingen zichtbaar zijn.

Ambassadeur van de eenheid is de torenvalk. De torenvalk wordt regelmatig in het gebied waargenomen. Biddende torenvalken slaan snel met de vleugels en spreiden hun staart waardoor ze vrijwel stil in de lucht hangen. Op deze manier zoeken ze hun voedsel; voornamelijk veldmuizen. Ze hebben het vermogen om urinesporen van muizen waar te nemen om ze op te sporen. De torenvalk is een karakteristieke vogel van het agrarische landschap, open natuurlandschappen, langs wegen en in boomgaarden. Graag heeft de torenvalk enkele hoge bomen of uitkijpunten om ook in te kunnen broeden. De soort maakt zelf geen nest, maar broedt in nestkasten, oude nesten van kraaien en in/op gebouwen.

Een andere roofvogel van het agrarisch cultuurlandschap is de buizerd, die algemeen voorkomt. Nesten maakt deze grote roofvogel in bomen op rustig gelegen plekken in het gebied. De buizerd maakt meerdere nesten en wisselt hiertussen. Op de boerenerven zijn de steenuil en de kerkuil vertegenwoordigd. Het kleinschalige landschap met boerenerven vormt een ideaal leefgebied. Ook soorten als de witte kwikstaart, spreeuw, huismus, holenduif en boerenwaluw horen bij dit landschap en worden dan ook regelmatig gezien of gehoord. De agrarische percelen vormen het domein van Kieviten, maar ook de wat zeldzamere weidevogel de tureluur is in het gebied waargenomen.

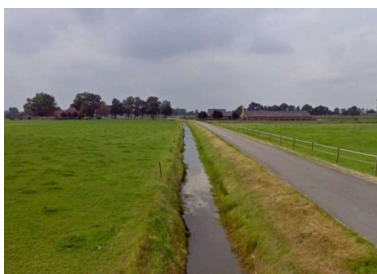
De gewone dwergvleermuis is de meest waargenomen vleermuissoort, maar ook de laatvlieger is in de eenheid waargenomen. De kleinschalige percelen vormen een geschikt habitat om op insecten te jagen. De bebouwing leent zich uitstekend als verblijfplaats. De rosse vleermuis verblijft in holle bomen en jaagt vaak hoog boven de agrarische percelen en landschapselementen. Als grondgebonden soort is de haas waargenomen, maar het landschap leent zich ook uitstekend voor kleine marterachtigen als de bunzing, wezel en hermelijn.

Langs de waterkanten en in het water zijn bastaardkikkers te vinden. Bastaardkikkers zijn middelste groene kikkers die in mei en juni kwaakconcerten laten horen. Er zijn 3 vissoorten waargenomen; het driedoornig stekelbaarsje, het tiendoornig stekelbaarsje en het bierpje. Stekelbaarsjes zijn algemeen voorkomende vissoorten. Het bierpje stelt hogere eisen aan de leefomgeving. Dit is een soort die van stromend water houdt, een zogeheten rheofiele soort.

In de bermen en langs de houtsingels groeien soorten als fluitenkruid, boerenwormkruid, duizendblad, hondsdrif, kropaar en paardenboom. Langs de beek worden soorten als grote wedderik, gele lis en rietgras waargenomen.

Gebiedskenmerken

Oppervlakte:	408 ha
Bodem:	Kalkloze zandgronden
Water:	50 cm onder het maaiveld

Top 5 karakteristieke soorten (totaal aantal waargenomen soorten: 68)

Vogels (27 waargenomen soorten)	Vleermuizen (3 waargenomen soorten)	Zoogdieren (1 waargenomen soorten)
Steenuil (RL) Torenvalk Tureluur (RL) Kerkuil (RL) Boerenwaluw (RL) Bosrietzanger (RL)	Rosse vleermuis (RL) Laatvlieger (RL) Gewone dwergvleermuis	Haas
Amfibieën (1 waargenomen soorten)	Reptielen (0 waargenomen soorten)	Vissen (3 waargenomen soorten)
Bastaardkikker		Bierpje Driedoornig stekelbaars Tiendoornig stekelbaars
Ongewervelden (6 waargenomen soorten)	Vaatplanten (0 waargenomen soorten)	Overige (0 waargenomen soorten)
Krasser Lantaarntje Bont zandoogje Klein geaderd witje Atalanta	IJle zegge Grote wedderik Gele lis Rietgras Wijfjesvaren	

Natuurkwaliteit

- Het gebied kent een groot aantal kleine landschapselementen en een redelijk kleinschalige verkaveling, hetgeen voor veel diersoorten een aantrekkelijk leefgebied vormt. Anderzijds is er sprake van grootschalige, intensieve veeteelt en toenemende teelt van mais. De erven met moderne stallen zijn over het algemeen “strak” ingericht.

Ontwikkelmogelijkheden

- Het landschap heeft nog veel elementen die het aantrekkelijk leefgebied maakt voor veel diersoorten die zijn gebonden aan agrarisch gebruik. Bij het agrarisch landschap hebben veel van de typische soorten hun verblijfplaatsen in de agrarische bebouwing. Denk hierbij aan uilen, ringmussen en grauwe vliegenvangers. Het gebied is echter erg netjes ingericht. Schuilplaatsen voor kleine marterachtigen en hun prooidieren is er onvoldoende.
 - Erfbeplanting op de agrarische percelen bevorderen. Meer dichte struiken, takkenrillen en ondergroei.
 - Aanbrengen nestkasten voor kerk- en steenuilen, torenvalken etc.
 - Voorlichting over natuurlijke inrichting van het erf (bijvoorbeeld via een project vergelijkbaar met “Natuur op erven”).
 - Overhoekjes en rommelhoekjes bevorderen ten gunste van kleine marterachtigen.
- De Meulunterense beek is rechtgetrokken om de afvoer van water te verbeteren en om meer ruimte voor de landbouw te creëren. In de huidige tijd is verdroging in combinatie met hoge piekafvoer een probleem geworden. Dit vergt een andere kijk op de inrichting van de beken en sloten. Berging en ruimte voor tijdelijke overstroming zal met het veranderende klimaat nodig zijn:
 - Herstel van natuur loop van de beek, meer ruimte voor piekafvoeren.
 - Beekbegeleidende begroeiing, danwel extensief beheer van de (droge) oevers.

Vermenigvuldigingsfactor natuur-inclusief ontwerp

Thema	bebouwing	natte omgeving	tuinen en erven	groene buitenruimte	verharding
Vermenigvuldigen met:	1	2	2	3	1

Natuur op erven

Een voorbeeld van het stimuleren van de biodiversiteit in het gebied middels de inrichting van de agrarische erven is het inmiddels afgeronde project “Natuur op erven” van de gemeente Oss.

Alle inwoners van het buitengebied konden zich aanmelden voor een kosteloos advies over beplanting en het aanbrengen van nestkasten. De resultaten zijn in 2018 gemonitord. De teller staat op 97 knotbomen, ruim 7.000 m² houtsingel, bijna 3.7000 m heggen, 198 nestkasten, 44 insectenhôtels, 269 laanbomen en 325 hoogstam fruitbomen heeft het project opgeleverd.

Project : Kattenbroekerweg 12a
Referentie: 2024-036
Datum : 11 juni 2024

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - leveringuit de NDFF.

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - leveringuit de NDFF.
Disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijkelandelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn omtrent aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.
Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 11 juni 2024' Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van Het Natuurloket:

E-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl
Telefoon: 0800 2356333

Disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijkelandelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn omtrent aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.
Hoewel het Natuurloket en Regelink Ecologie & Landschap hun uiterste best doen voor het correct weergeven van de data op quickscanhulp.nl kunnen zij niet aansprakelijk gesteld worden voor enige fouten of het gebruik van de data.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 11 juni 2024'

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Blauwe reiger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boerenwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomkruiper	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ekster	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Groene specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grote bonte specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Huismus	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Koolmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Pimpelmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Roek	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Spreeuw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Torenvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Zwarte kraai	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Bonte vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Boomklever	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosuil	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Dennenorchis	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Draaihals	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Edelhert	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gekraagde roodstaart	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km